

onze Gerefor-
dat elk gezin,
in meerdere
n uitgroeit der
Eens sprak ik
eruditie, over
ij, rationalist,
niet een van
raag, wat hij
die eenmaal
de zijne over
twoordde hij;
dan de mijne,
of liever wij
verhoudingen
eestelijke goe-
ndere moeten
zoo de con-
nderen verwij-
amelooos veel
het gerefor-
sen kinderoo-
g huigen voor
htens denken
et geloof, dat
ict van ouders

ent, waarvan
dat hij niet
kan het vaak
ders kan, dan
student in de
verkrijgen. Wij
eteekenis der
onderwijs ont-
ragen, is niet
n. Het is im-
rijpen in de
at op kamers,
at hij opstaat
zijn, die hij
wil loopen of
niet. Volstrekt
dingen wille-
hij in al die
andig zal ber-
er of moeder,
gebondenheid
ijk gesteld is
d allerlei be-
verband met
et oog op be-
dreigen.

wanneer hij
aat; hij blijve
een schade-
het mogelijk
de inrichting
doen en laten
zijn, dan moet
zijn, dat hij
overtuiging
in de ouders
gaan.

op kamers?
dan de helft
g minder, en
an hun woon-
n wij de vrij-
g toch geheel
t, waarbinnen
niet hard en
k leven, maar
die de samen-
ger peil. Die
door orde en
willig onder-
gezinnen, het
zing der Hei-
er gezin, dat
kan. Ieder lid
rdig, met de
den student,
de teederheid
zullen vinden.
st meebrengen
den student
lan toch altijd
lijft voor den

ens laat thuis
weten, dat hij
lenten hebben
de stille uren
of om de amin-
n student ligt
eigen levens-
zelfde behoefte
te de Heilige
der en zoon-
inden, omdat
die God voor
los zijn van
idu en soort,
zen. Op den
ld zijn in de
bestaan nog

gericht op het ontvangen. Maar daarom is zijn ver-
antwoordelijkheid ook grooter nu en — later, wan-
neer het voor hem op geven aankomt. De Gerefor-
meerde student ontfange thuis de liefde tot het
Gereformeerde levensbeginsel, tot de Gereformeerde
levenspraktijk, dat ook uitbloeit in liefde tot het
Gereformeerde volk en tot de Kerk des Heeren.
Het moest eigenlijk zoo zijn, dat iedere Gerefor-
meerde student uit volle overtuiging belijdenis doet
van zijn geloof, voordat hij begint met zijn acad-
emische studie. Het is door vrijzinnigen van aller-
lei gading voorgesteld als summum van wijsheid,
dat de jonge kinderziel niet mag bezwaard met
allerlei ideologie, maar dat de mensch, tot vollen
wasdom gekomen, zelf moet kiezen. Wij weten,
wat dat beteekent. Zoo zijn er velen gekweekt, die
onverschillig zijn voor alle religie, voor alle fijner
zielelevn en waarvan wij de kinderen zien vervallen
tot allerlei dwaze mystiek, omdat de mensch
nu eenmaal bij brood alleen niet leven zal.

Noch, wij verwachten juist den waren wasdom,
wanneer wij de kinderen (dus lang voordat ze stu-
dent worden) leeren de beginselen, naar den eisch
huns wegs, dan zullen ze, oud geworden zijnde,
daarvan niet afwijken. Met droefheid zien wij ook
kinderen, uit eigen kring, afwijken naar wereldsche
paden. Wee ons, wanneer dit een gevolg is van
de opvoeding van het ouderlijk huis. Wanneer vader
en moeder het met het kerkgaan niet zoo nauw
nemen, wat zullen zij dan klagen, wanneer hun
kind, volwassen geworden, der kerk den rug toe-
keert? Wanneer onze kinderen thuis zien wanorde,
onvrede, gebrek aan liefde, onwaarachtigheid, zullen
zij dan, volwassen, niet wandelen op eigen gekozen
wegen?

Wij achten het een voorrecht, wanneer zonen uit
Gereformeerde gezinnen naar de Universiteit gaan
om zich daar te bekwaamen voor hun latere levens-
taak, maar dan toch in het vertrouwen, dat juist
zij straks voraan zullen staan in den strijd, dien
het Christelijk geloof in onze dagen te strijden heeft,
eenerzijds tegen de bekoring van het wereldleven,
dat in zijn schoone glansen, de ziel tracht weg te
lokken van de aanbidding Gods en anderzijds tegen
de zuigkracht van wetenschap en techniek, waarin
de mensch zich meester waant van de krachten der
schepping en der samenleving, en driestweg loochent
den heiligen naam Gods.

De vorming van den Gereformeerden student zij
— het is uitvoerig in het bovenstaande betoogd —
in vrijheid, in groote vrijheid. Zonder twijfel zijn
hieraan gevaren verbonden, maar wie het in eigen
leven en in het leven van zijn zoon met de Heilige
Schrift niet aandurft, die moet zijn zoon niet bren-
gen in de sfeer van het hooger onderwijs. De ge-
schiedenis der Vrije Universiteit bewijst dat de
wetenschap niet behoeft te staan buiten het leven
van den gewonen, den niet gestudeerden man; in-
tegendeel, dat ook in het geestesleven van den
Gereformeerden mensch de wetenschap een plaats
heeft. Dr Colijn heeft niet nagelaten er telkens
op te wijzen, dat de kracht der Vrije Universiteit
ligt in de trouw van het Gereformeerde volk en
van de Universiteit aan de openbaring Gods in de
Heilige Schrift. Daarin ligt de levenseenheid van
volk en wetenschap, ook van vader en zoon, die
studeert. Verstaan vader en zoon dit beiden, dan
zal de vrijheid niet tot een vloek worden, dan zal
het conflict tusschen ouders en kinderen niet cala-
mitatus worden.

Dan zal de vader niet, in heimelijke zelfvoldaan-
heid opzien tegen den zoon, die studeert, omdat
hij zoo geleerd wordt, dan zal de zoon niet neerzien
op den vader, omdat deze niet wetenschappelijk is
gevormd, maar dan zullen beiden zich verheugen
in de genade Gods, die hun geworden is.

Dan zal uit het Gereformeerde gezin, naast veel
anderen zegen, ook deze zegen voortvloeien, dat de
wetenschap niet het leven naar den eisch Gods
verbreekt of verstoort, maar integendeel dat be-
vordert en sterkt.

Den Haag.

J. VAN ANDEL.

Waar gaan we heen?

In het laatst verschenen nummer van „De Christe-
lijke Onderwijzer”, orgaan van de „Unie van Christelijke
Onderwijzers”, trof ons de volgende recensie:

Kerstvertellingen, door Dien Brinkgreve.
Uitg. van Goor en Zn, Den Haag.

Mooie verhalen, mooie platen en mooie versjes. Har-
telijk aanbevolen voor jongere kinderen (8—10 jaar).
Eén wensch: kunnen bij een herdruk de versjes niet
op muziek gezet worden? Dat zou stellig een aanwinst
zijn. Eerlijkheidshalve d.w.z. om niemand een kat in
den zak te laten kopen, moeten we nog opmer-
ken, dat er vanuit orthodox-theologisch
standpunt bezwaren tegen dit boek zijn
aan te voeren. Wie echter heeft ingezien, dat het
Kerstfeest ver boven iedere theologie uitgaat, kan
zich slechts over een boek als dit verheu-
gen.

H.

J.

We vreezen voor dezen recensent, dat hij een groote
uitzondering maakt op de lezers van zijn blad.

Maar ook dan is het al erg genoeg wat hier staat.
Mocht echter inderdaad de geest van den recensent
de geest zijn van zijn kring van de „christelijke onder-
wijzers”, dan wordt het o.i. tijd, dat schoolbesturen,
die er nog prijs op stellen, dat hun school een positief
karakter behoudt, overwegen of zij wel onderwijzers uit
den kring van dezen J. aan hun school begeeren.

Want afgedacht van wat de inhoud is van de „Kerst-
vertellingen”, die besproken worden, toont de recensent
hier een groote onverschilligheid ten opzichte van de
belijdenis.

Wat belijdt deze schrijver dan op 't Kerstfeest?

En als het een onderwijzer is, die dit schrijft, wat
vertelt hij den kinderen dan?

Een teveel aan theologische studenten.

Onder dit opschrift schreef Dr van Es in de
„Leeuwarder Kerkbode”:

Ook dit onderwerp is in den laatsten tijd nog al
eens in onze kerkelijke bladen aan de orde. De Mied-
ema schrijft er o.m. van in de „Groninger Kerkbode”.

„Het merkwaardige is nu, dat niet alleen enkele
kerkbodes op dit verschijnsel wijzen, en waarschu-
wend den vinger opheffen, maar dat ook professoren
thans met deze waarschuwingen aanvangen. Prof.
Waterink heeft in „De Reformatie” er op gewezen
en Prof. Bouwman neemt het niet alleen over in „De
Bazuin”, maar geeft er ook zijn instemming mee
te kennen.

„Zij verre van ons, dat we ons daarin verblijden.
Zelfs willen wij niet klagen over het groote getal
theologen. Op zichzelf noemen wij dat een verblij-
dend verschijnsel. Geen oogenblik zouden wij zelfs
nu nog willen ijveren voor het afschaffen van de
collecten voor hulpbehoevende studenten, om te ar-
beiden, dat er studenten in de theologie zijn, die door
haar onderhouden worden.

Alleen maar, waar we ook nu weer voor waar-
schuwen willen is voor die kunstmatige kweek van
studenten in de theologie, door allerlei afzonderlijke
verenigingen en kringen, vooral als dat geschiedt
onder de voorstelling alsof er nog altijd zoo bizon-
dere nood zou zijn. Dit moet wel op teleurstelling
en op groote moeilijkheid uitloopen. En nu te meer
willen wij deze waarschuwing nog eens herhalen,
opdat er toch vooral voorzichtigheid zij in dezen.”

Hier wordt de spijker o.i. wel op den kop geraakt.
Het onderhouden van studenten voor den heiligen
dienst is volgens onze kerkenorde (art. 19) zaak van
de kerken zelf. En dit terecht, want de dienst des
Woords is haar dienst. En het kan nooit goed wer-
ken wanneer particuliere personen of verenigingen
den kerken de taak eigenmachtig uit de hand nemen.
De kerken kunnen dan ook naar art. 19 der K.O. deze
collecte niet doen ophouden. Jammer echter, dat men
dit nu pas inziet en men nu den put wil gaan dem-
pen nu het kalf reeds verdronken is.

Of zulke woorden helpen zullen?

Wat ons te wachten staat.

Uit de (R.-K.) „Gelderlander” knipten we het volgende
berichtje:

Het dagelijksch bestuur van den Nationalen Bond
tegen Revolutie wijst er op, dat van communistische
zijde getracht wordt de werkloosheid aan te wenden
ten dienste van de communistische actie. Tot dat doel
is een orgaan geschapen, dat landelijk deze geheele
actie zal moeten leiden. Plaatselijk zullen Werkloos-
Agitatie-Comités een taak hebben in het samen-
brengen van werklozen en het wekken van een revo-
lutionnaire gezindheid onder hen. De eerste stappen
bestaan in het samenstellen van eischen, aan te bie-
den aan de gemeenteraden, welke — naar men van
communistische zijde voorstelt — onvulbaar moe-
ten zijn. Aan deze eischen moet dan kracht bijgezet
worden door een demonstratie van werklozen, die de
doorvoering dier eischen zal moeten verkrijgen.

Wat te Haarlem en te Rotterdam geschiedde en op
andere plaatsen in voorbereiding is, staat niet los
van elkaar, maar is onderdeel van het landelijk uit
te voeren plan tot het kweken van een revolution-
naire geest door middel van de werklozen.

De gelden voor deze actie zijn aan de Amsterdamsche
Centrale aanwezig. Regelmatig worden uit Ber-
lijn aan het adres van de „Tribune” goede bedragen
toegezonden. De leiding van het geheel bestaat ten
slotte uit door de beweging betaalde personen, zooals
die in de communistische partijen te vinden zijn, doch
nimmer uit werklozen zelf.

Wat leven we toch in een vrij land.

Vergelijk daarbij eens datgene wat er in Rusland
gebeurt met „andersgezinden”.

J. W.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Beroepen te:

Anna Paulownapolder: J. v. d. Leek te Zaltbommel.
Campen (Oost-Friesland, Duitschland): G. Schroyenwever,
cand. te Osterwald-Veldhausen (Bentheim).
Giessen-Oud- en Nieuwkerk: P. G. Kunst, hulppred., cand.
te Drenter.
Grappakerk en Zuidwolde (Gr.): W. v. d. Heide te Zoutkamp.
Lochem: C. M. v. d. Loo, cand. te Den Haag.

Bedankt voor:

Rotterdam (Feijenoord): J. R. Goris te Apeldoorn.
Rotterdam (Katendrecht): Y. K. Vellenga te Meppel.
Smilde: S. E. Wesbank te Hoorn.

Intrede te:

Middelhamis: P. A. Zeilstra, Tekst 1 Tim. 1:15.

Overleden:

13 December: H. Alting, Em. pred. te Voorschoten, 80 jaar.

Emeritaat.

De P. Bos, predikant der Geref. Kerk te Stadskanaal, is,
naar de „N. Pr. Gron. Cr.” yernceemt, voornemens op de
a.s. te houden vergadering der Classis Stadskanaal een ge-
zondheidsredenen eervol emeritaat aan te vragen.

De Bos is 60 jaar. Hij heeft tot heden 37 dienstjaren
gehad en stond achtereenvolgens te Zuidbroek, Ten Boer, Delf-
zijl, Winsum en sinds 1921 te Stadskanaal.

Candidaten tot den H. Dienst.

Cand. S. Wagenaar te Bozum, beroepen predikant der
Geref. Kerk van Roitzum, is door de Classis Hallum na
peremptoir examen met algemeene stemmen toegelaten tot
de bediening des Woords en der Sacramenten, en hoort
Zondag 11 Januari 1931 zijn ambt te aanvaarden, na be-
vestiging door De U. Elgersma, van Haamstede.

Cand. J. J. Bosma, van Zuidwolde (Gr.), beroepen predi-
kant der Geref. Kerk van Krabbendam (N.H.), is door de
Classis Alkmaar peremptoir geëxamineerd en met algemeene
stemmen toegelaten tot den dienst des Woords en der Sacra-
menten. Hij hoort Zondag 11 Januari 1931 zijn ambt te
aanvaarden.

Cand. S. J. Dokter, van Den Helder, Dijkstraat 57, is door
de Classis Alkmaar praeparatoir geëxamineerd en beroepbaar
verklaard bij de Geref. Kerken in Nederland. Hij zal een
eventueel beroep gaarne in overweging nemen.

Door de Classis Bentheim der Alt-Reformierten Kirchen
(Gereformeerde Kerken) is praeparatoir geëxamineerd en be-
roepbaar verklaard de heer G. Schroyenwever, candidaat aan
de Theologische School te Kampen. De heer G. Schroyen-
wever zal gaarne des Zondags de Gereformeerde Kerken in
Nederland dienen, hoewel hij slechts een eventueel beroep
van een der Geref. Kerken in Duitschland in overweging wil
nemen. Adres voor Nederland: Trekvaart 299, Usselmuiden
bij Kampen.

De Classis Amsterdam der Geref. Kerken heeft praeparatoir
geëxamineerd en beroepbaar verklaard den heer A. Onak,
Theol. cand. aan de Vrije Universiteit, wonende te Amsterdam
(W.), Jan van Riebeeckstraat 21. Hij zal gaarne des Zondags
de Kerken dienen en een eventueel beroep in overweging
nemen.

Kerkinstituering.

Te Castricum zal ingevolge een besluit van de Classis
Haarlem overgegaan worden tot de instituering eener zelf-
standige Geref. Kerk. De T. Kramer, van Beverwijk, is als
consulent aangewezen.

Te Kantens (Gr.) zal nu overgegaan worden tot de institu-
ering van een zelfstandige Geref. Kerk. Reeds zijn door de
aldaar wonende manslidmaten der Kerk van Middelstum 4
ouderlingen en 3 diakonen gekozen.

Huwelijksbevestiging.

Te Haarlem heeft de Kerkeraad der Geref. Kerk besloten
met ingang van 1 Januari a.s. over te gaan tot afschaffing
van de betaling van kosten bij huwelijk, daarbij aannemende
dat de collecte voldoende compensatie zal opleveren.

Kerkgebouwen.

Te Apeldoorn is door den Kerkeraad der Geref. Kerk
de bouw van de derde Kerk aan den Arnhemse weg opge-
dragen aan den architect E. J. Rothuis te Arnhem.

Te Meeuwen (N.-Br.) heeft de Kerkeraad der Geref. Kerk
besloten tot het bouwen van een nieuwe kerk. Het oude
gebouw, dat in 1840 als een boerenschuur was aangekocht
is, na 90 jaren gebruikt te zijn, geheel vervallen.

Zending.

Het verlof van Dr H. A. van Andel, miss, predikant te
Solo (Java), is verlengd. Hij heeft voor de terugreis naar
Indië plaats besproken op de „J. P. Coen”, 14 Augustus
1931 van Genua. Zijn adres is tot 1 Januari 1931: „Harden-
broek” te Driebergen; en daarna: Velperweg 52 te Arnhem.

„GEREF. KERKEN IN HERSTELD VERBAND”

Beroepen te:

Amersfoort: H. C. v. d. Brink te Leiden.

CHR. GEREFORMEERDE KERK.

Tweetal te:

Vlaardingen: K. B. v. Smeden te Haarlem en P. de Smit
te Utrecht.

Bedankt voor:

Apeldoorn: W. Bijleveld te Haarlem.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Tweetal te:

Rotterdam-Z.: A. Verhagen te Middelburg.

NETERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Drietal te:

Kampen (vac. A. v. d. Kooij): W. L. Mulder te Voorthuizen,
E. Schimmel te Ameide en J. J. Timmer te Ermelo.

Beroepen te:

Bergambacht: H. Ewoit te Raamsdonkvoer.
Donsburg: P. F. v. Noort te Oud-Loosdrecht.
Hall bij Eerbeeck (toez.): G. F. Callenbach, cand. te Amersfoort.
Heusden: T. G. Meester te Deurne.
Huizen (N.-H.) (2e pred. pl.): J. J. Timmer te Ermelo.
Nieuw-Bunnen: G. v. Veldhuizen te Nigtevecht.
Rijssen: J. v. Amstel te Putten (G.).
Schelluinen: F. v. Asch te Randwijk.
Vaassen: J. C. Wothers te Oostwilde.
Valburg: E. Warmolts te Scherpenzeel.
Velsen: H. Dekker te Weesp.
Zaandam-O.: J. H. Wessel te Burum.
Zonnemaire: J. Mortier te Zalk en Veecaten.

Aangenomen naar:

Den Burg (op Texel): T. Visser, cand. te Den Haag.
Slochteren: K. G. Kwant te Terkaple.

Bedankt voor:

Bennekom: J. Kievit te Baarn.
Holysloot: A. C. Lagrand, Em. pred. te Amsterdam.
Oosterhout: S. de Vries te Nieuw-Amsterdam.
Papendrecht: G. H. Koolhaas te Charlois (Rotterdam).
Purmerland: H. H. Schipper te Willemsoord.
Vinkeveen: A. v. Willigen te 's-Grevelduin-Capelle.
Zetten-Andicht: W. Rijnsburger te Poitsbroek.
Zoutkamp-Vierhuizen (toez.): D. J. Politiek te Koitham.

Intrede te:

Moankendam: J. W. v. d. Does. Tekst 1 Cor. 16:22.